

Núm. de Rotlle: TSJP 0000011/2020

Núm. de Causa: 6000072/2019

SENTÈNCIA 11-2020

PARTS:

Apel·lant: Sr. I.G.

Advocat: Sr. Alfons CLAVERA ARITZI

Apel·lat: MINISTERI FISCAL

COMPOSICIÓ DEL TRIBUNAL:

President: Sr. Yves PICOD

Magistrades: Sra. Marie CONTE

Sra. Fàtima RAMIREZ SOUTO

Andorra la Vella, vint-i-tres de març de dos mil vint.

En el recurs d'apel·lació interposat contra la sentència dictada per Tribunal de Corts, en data 24 de desembre de 2019, en la causa de referència, seguida per un delictes major continuat de contraban per valor superior a 18.000 euros i pel delictes major de blanqueig de diners, els components de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia expressats al marge s'han constituït per a la vista i decisió, és ponent el **Sr. Yves PICOD**.

ANTECEDENTS DE FET

I.- RESULTANT: que el Tribunal de Corts va dictar sentència de data 24-de desembre de 2019 amb la següent part dispositiva:

“DECIDEIX :

Condemnar I.G. sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal com autor responsable d'un delict major continuat de contraban per valor superior a 18.000 euros a la pena de DOS ANYS DE PRESÓ i a la pena complementària de DEU ANYS D'EXPULSIÓ i com autor responsable penal del delict major de blanqueig de diners a la pena d'UN ANY DE PRESÓ, MULTA en la quantia de 50.000 euros i la pena complementària de DEU ANYS D'EXPULSIÓ.

Se'l condemna així mateix al pagament de les despeses processals causades.

Ordenar el comís dels diners i actius intervinguts titularitat d'I.G. per raó de la present causa així com el producte generat per aquests, el comís del rellotge marca Rolex incautat i els aparells de telefonia mòbil.

Ordenar el comís i destrucció del tabac intervingut.

Ordenar el segrest, embargament i comís del vehicle marca Audi matrícula xxx titularitat del processat.

No hi ha lloc a responsabilitat civil.

Escau fer aplicació del benefici del decret d'indult pel termini de sis mesos de presó atorgat per SS.EE els Coprínceps d'Andorra en data 13 de setembre de 2019 únicament pel delict de contraban”.

II.- RESULTANT: que la sentència es recolza en els següents fets provats:

“Per informe de data 4 d'octubre de 2018 el Servei de Policia posà en coneixement de la Batllia -informació rebuda a través d'Interpol- que el dia anterior, 3 d'octubre de 2019, els agents del servei de la duana francesa, -del despatx conjunt CNNJ-, havien interceptat una furgoneta marca Renault Tràfic matrícula francesa xxx provenint d'Andorra carregada amb 1.000 kg., de tabac de pipa d'aigua (amb un valor segons duana de 45.860 euros) i que havien detingut al seu conductor.

Les verificacions escaients del sistema de videovigilància de la Duana Andorrana i del Túnel d'Envalira varen permetre constatar que el mateix dia, a les 21.26 hores, l'esmentada furgoneta havia estat captada per les càmeres del túnel i a les 21.32 hores les càmeres del DCNJ enregistren com va ser controlada pels agents de duana francesos.

Tot just uns moment abans, a les 21.25 hores, el vehicle marca Audi, model A1, matrícula (AND) xxx, conduït pel seu propietari el processat I.G. fou així mateix captat per les càmeres del Túnel d'Envalira i que poc després, a les 22:34h, aquest tornà vers Andorra.

La instrucció practicada ha acreditat que:

Primer. - Des del 22 de març de 2018 i fins el dia de la seva detenció, produïda el dia 7 d'octubre de 2018, el processat I.G.I, nascut el dia xxx de maig de xxx, de nacionalitat

francesa i sense antecedents penals al Principat, efectuava operacions de contraban de tabac de pipa d'aigua des d'Andorra vers França. Per poder dur a terme aquestes operacions, el processat I.G. disposava d'un establiment comercial al Principat, anomenat xxx, -radicat al c/ Dr. Nequi, xxx, baixos, local xxx, d'Andorra la Vella-, amb llicència per poder vendre tabac manufacturat (operar amb mercaderies sensibles) i amb autorització específica per poder-lo transportar amb el seu vehicle marca Audi, model A1, matrícula (AND) xxx. La llicència data del 6 d'agost de 2018 i hi consta com activitat principal el comerç al detall de tabac, autoritzant-se també la importació i distribució de tabac, però no el seu emmagatzematge ni exportació.

El producte econòmic de totes les operacions de contraban efectuades pel processat I.G. el rebia en efectiu, constituint la seva única font d'ingressos, i reintroduint-los al circuit financer, mitjançant d'una banda, el seu ingrés en diferents entitats bancàries a Espanya i, d'altra banda, invertint en joieria, com va fer en data 6 d'agost de 2018, en què el processat I.G. adquirí en efectiu i per un import de 17.100 € un rellotge marca Rolex, a la joieria xxx d'Andorra.

Segon.- Pel que fa, concretament, a la seva activitat de contraban, el processat I.G. en data 29 de juny del 2018 importà a Andorra 402 kilograms de tabac de pipa d'aigua i en data 16 de juliol de 2018 altres 3.072 kg. La majoria d'aquest tabac fou exportat en territori francès. Així mateix el dia anterior als fets descrits a l'encapçalament, el dia 2 d'octubre de 2018, el processat I.G. importà a Andorra 10.014 kg. de tabac de pipa d'aigua. D'aquests darrers, en va vendre un total de 6868 kg, per un valor de venda de 230.078 € i un valor de duana de 314.966 €.

A banda de l'anteriorment referit, les vendes es produïren bàsicament a tres grups de contrabandistes francesos, que pujaven a buscar-los a Andorra, tractant-se del grup de Nantes, de Lille i d'una persona coneguda com M.G., i abans del dia de la detenció, les quantitats venudes foren de 973 kg, 1.044 kg, 1.200 kg, 504 kg i 544 kg. de tabac de pipa d'aigua, superant amb escreix els límits imposats per la legislació vigent, i aconseguint per les mateixes un import global de 124.124 €.

El processat I.G. no només venia el tabac de pipa d'aigua sinó que també feia de pilot als compradors. Així per exemple, el referenciat dia 3 d'octubre de 2018, vers les 21h25, el processat I.G. passà conduint el seu vehicle marca Audi matrícula xxx pel túnel d'Envalira direcció França, i a les 21h26 ho va fer la furgoneta matriculada (F) xxx, conduïda per M.G., que transportava 1.000 Kg. de tabac de pipa d'aigua de les marques ADALYA i BLUE HORSE, que havia estat adquirit al comerç del processat I.G., havent estat la furgoneta controlada a la Duana Francesa a les 21h40. A les 22h34 del mateix dia, el processat I.G. accedí novament a Andorra pel túnel d'Envalira.

El mateix dia 3 d'octubre de 2018, vers les 01h59, el processat I.G. conduint el seu vehicle marca Audi, model A1, matrícula (AND) xxx, travessà la Duana andorrano-francesa, fent també tasques de pilotatge, seguit pel vehicle marca Volkswagen, model Polo, matrícula (F) xxx, al seu torn també seguit per les furgonetes marca Renault, model Tràfic, matrícula (F) xxx, i marca Renault, model Tràfic, matrícula (F) xxx.

Vers les 02h10 del mateix dia, el processat I.G., conduint el seu vehicle abans esmentat, tornà a creuar la frontera en direcció a Andorra, tot sol. I vers les 04h10 del mateix dia 3 d'octubre de 2018, agents de la Duana Francesa de Nantes van controlar el vehicle marca Renault, matrícula (F) xxx amb 960 Kg de tabac de pipa d'aigua de la marca

ADALYA, que havia estat adquirit al comerç xxx d'Andorra la Vella titularitat i gestionat pel processat.

*En data 6 d'octubre de 2018, vers les 12h25, la furgoneta marca Renault, model Express, matrícula (F) xxx, estacionà davant del local comercial del processat I.G., trobant-se al seu interior a B.F.P., S.R.D. i Y.K.T., executòriament jutjats per Ordenança penal de data 9 d'octubre de 2018 com autors responsables d'un delictes major continuat de contraban de tabac per valor superior a 18.000 €. Tots ells van ser contractats per efectuar el viatge amb el tabac cap a França, ajudar a carregar la furgoneta i vigilar que no hi hagués control policial. Estacionaren la furgoneta a l'aparcament públic del Parc Central d'Andorra la Vella, per indicacions expresses d'I.G. que també pagà el tiquet de l'aparcament. La seva càrrega consistia en 208 caixes de 12 pots de 1 Kg, fent un total de 2.496 Kg de tabac de pipa d'aigua de la marca ADALYA, per un import de 114.466,56 €, segons la Duana andorrana.

L'esmentada furgoneta, que fou comissada en el marc de l'Ordenança penal dictada en relació a la persona de P., sortí de l'aparcament vers les 00h30, anant precedida del processat I.G., que conduïa el seu vehicle, en direcció al Túnel d'Envalira i aturant-se a les Bordes d'Envalira, on l'estacionaren i tots els seus ocupants pujaren al vehicle d'I.G., en direcció cap al Túnel d'Envalira, essent controlats al peatge vers les 1h15 del dia 7 d'octubre de 2018.

Tercer.- El dia abans de la detenció el processat I.G. fou controlat a la frontera hispano-andorrana amb més de 12.245 € en efectiu, que duia amagats en diferents indrets del seu vehicle. De fet, agents del Servei de Policia efectuaren una perquisició al vehicle del processat I.G., marca Audi, model A1, matrícula (AND) xxx, (a la frontera hispano-andorrana), i incautaren dos telèfons mòbils Apple (amb els números de telèfon +33 xxx i +33 xxx) i feixos de bitllets embolicats en paper de cel-lofan, per l'import global de 12.245€ suara esmentat.

Quart.- Efectuat, en data 7 d'octubre de 2018, un registre al vehicle amb matrícula (AND) xxx, s'incautaren 950 € en bitllets de 50, essent els que la Duana andorrana li va permetre mantenir després d'incautar els 12.245 € abans mencionats, sis targes de crèdit i la clau de la furgoneta amb matrícula (F) xxx.

Efectuada una perquisició per agents del Servei de Policia al domicili del processat I.G. radicat al c/ l'Alzinaret, número xxx, xxx. d'Andorra la Vella, s'incautà: 6.910 euros l'interior d'un armari d'una habitació embolicats en paper de cel-lofan, diversa documentació bancària que indica nombrosos ingressos en efectiu i transferències a l'estranger, diversos documents manuscrits amb noms de les persones i quantitats de kilograms de tabac de pipa i imports del que havia de cobrar i facturar, una factura d'un Rolex pagat en efectiu per import de 17.100 €.

Efectuat un registre al comerç xxx, radicat al c/ Dr. Nequi, número xxx, d'Andorra la Vella, La Fira, Local xxx, s'incautaren 2.229,25 kg., de tabac de pipa d'aigua, amb una valor de 102.233,41 €, segons el següent detall:

- 185 caixes de 12 pots de 1.000 grams de tabac de pipa d'aigua de la marca ADALYA i Blue Horse (fent un total de 2.220Kg);
- 1 caixa de 25 pots de 250 grams de tabac de pipa d'aigua (fent un total de 6.25 Kg);
- 3 pots de 1.000 grams de tabac de pipa d'aigua de la marca ADALYA;

A més, una motxilla amb documentació i efectes propietat de M.G.; un ordinador marca Apple amb factures i paper manuscrit contenint una comptabilitat de les vendes de tabac, amb el nom del comprador, import venda i pes del tabac venut; un mòbil amb tarja andorrana número xxx

Així mateix a l'escorcoll personal efectuat per agents del Servei de Policia al processat I.G. s'incautà un mòbil Apple 5, 1 rellotge Rolex, un mòbil Apple 8 i claus del seu comerç.

Cinquè.- *A França, el processat I.G. té antecedents penals per contraban de tabac, estafa, usurpació d'identitat, receptació, destrucció i degradació de vehicle”.*

II.- RESULTANT: Que la defensa d'I.G. formula recurs contra la sentència, manifestant la seva oposició global amb la relació de fets i qualificació jurídica de la decisió. Sol·licita l'absolució del seu defensat, exposant que ignorava la nova legislació de 2018 en relació amb el tabac, i que per altra part va obrir un compte a Espanya únicament perquè cap entitat del principat va voler obrir-li un compte.

III.- RESULTANT: Que el Ministeri Fiscal sol·licita la confirmació de la decisió, estimant que les penes imposades són moderades, sobretot la pena de multa.

FONAMENTS DE DRET

I.- CONSIDERANT: Que els fets declarats provats són constitutius d'un delictes major continuat de contraban, tipificat a l'article 245.2, apartat b, del Codi Penal, que persegueix l'exportació il·lícita de mercaderia sensible (tabac) definida com a tal per la legislació vigent, quan el valor de la mateixa sigui superior a 18.000 euros, com és en el present cas i que castiga amb una pena de presó d'entre 3 mesos a 3 anys i multa des de l'equivalent, fins al doble del valor de la mercaderia.

En el cas d'autes, la Llei del 22 de març 2018, anomenada de control de mercaderia sensible, harmonitza el tractament donat al tabac, de manera que totes les categories d'aquest producte es tracten com a mercaderies sensibles i de manera específica, afegeix al que ja es trobava regulat, dos altres categories de tabac que no apareixien a l'antiga Llei de mercaderies sensibles, a saber, la picadura de tabac i el tabac per a pipa d'aigua. Aquesta Llei, que va entrar en vigor a l'abril del 2018, estableix les obligacions, drets i requisits de les operacions (importació, exportació, transformació, transport...) de les persones facultades a operar amb dita mercaderia i en concret apareix en el seu annex 1, el límit de 10Kg per persona per operar sense llicència i a l'annex 2 el llindar de dos quilograms, per sobre del qual s'ha d'expedir i

lliurar factura. La Llei és anterior a l'obtenció de la llicència per part del recurrent: data del 6 d'agost de 2018 i consta com activitat principal el comerç al detall de tabac, autoritzant-se també la importació i distribució de tabac, però no el seu emmagatzematge ni exportació.

No es pot apreciar l'error de prohibició – vencible ni invencible - és a dir, creença de l'agent d'actuar lícitament, la qual està regulada a l'article 15 del Codi Penal i al·legada pel recurrent, per justificar l'exclusió de la seva responsabilitat penal o la reducció qualificada de la pena. En efecte, I.G. era plenament conscient de la il·licitud de la seva conducta i tenia a més la possibilitat d'informar-se abans d'actuar il·legalment. El recurrent, professional del tabac, era un empresari del sector autoritzat per vendre aquest producte i havia de conèixer la normativa que ho regula, no es pot creure que ignorés la nova reglamentació relativa al tabac. A més, va demanar la llicència per la insistència del departament de tributs en haver entrat en vigor la nova llei, fet que confirma la seva mala fé. Sabia perfectament que la seva activitat era il·legal, tant a Andorra com a França, essent nacional francès.

En el cas d'autes, es tracta de tabac de la categoria anomenada narguil o per pipa d'aigua, quina sortida a Andorra era l'exportació vers França. El recurrent va realitzar diversos viatges, tres en un mateix dia, és a dir el 3 d'octubre de 2018, tot acompanyant els vehicles que, poc després van ser controlats pels agents de la duana francesa en el mateix despatx juxtaposat de la frontera franco-andorrana, vers les 21:32 hores, el vehicle Renault tràfic matrícula xxx amb 1000 quilograms d'aquest producte valorat en 45.000 euros, i vers les 04:10 hores el vehicle Renault matrícula xxx amb 960 Kg, per agents de la duana mòbil de Nantes, tal i com ha estat acreditat en autes i singularment per els enregistraments dels sistemes de vídeo vigilància, tant del despatx de la duana andorrana com els del Túnel d'Envalira previs al pas dels vehicles per l'esmentada duana.

La presència de G. pocs dies després, era de nou enregistrada per les càmeres del túnel, i fou constatada per l'agent de la duana amb carnet professional núm. 105, que en veure el vehicle Audi matrícula xxx parat en el recinte duaner s'interessava per ell i el va poder identificar.

El Tribunal de Corts subratlla l'operativa duta a terme per G. i la resta de persones implicades, precisament el dia anterior a la seva detenció, 6 d'octubre del 2018, per quant una vegada adquirit el tabac al comerç que regenta i carregat al vehicle Renault Express matrícula xxx, fou estacionat al pàrquing Central de la vila d'Andorra la Vella, qui a més es feu càrrec del pagament del tiquet de l'estacionament, i que sortí de dit estacionament vers les 00h30 hores cap a França precedit precisament per I.G. amb el seu vehicle Audi A 1. La seva càrrega era considerable: 2.496 kg de tabac de pipa d'aigua de la marca Adalya. A més, cal

subratllar que dos ocupants de la furgoneta van reconèixer que I.G. servia com a pilot en el tràfic de la mercaderia.

Aquests elements corroboren que la conducta del recurrent en relació a la compravenda del tabac com a comerciant, anava més enllà de la venda al detall. En realitat, el seu comerç servia de magatzem de la mercaderia tal i com ho confirma l'arrendadora Sra. B. - segons la qual el negoci no tenia activitat - així com els agents a la vista oral, afegint que atesa la categoria del tabac del que es tractava, narguil, no havien trobat mai quantitats tant importants i per contra factures per quantitats petites. En fi, el departament de tributs confirma que el local no estava acondicionat per venda al detall.

Per altra part, la sentència recorreguda subratlla l'important quantia importada al país el dia dos d'octubre, gairebé deu tones d'aquest producte, màxim quan no hi ha constància de venda a l'interior del país a comerços.

En fi, el recurrent tenia falses factures per crear una aparença de comerç legal en el Principat.

Aquests fets concordants i els nombrosos indicis acrediten doncs el delictes major de contraban especificat al paràgraf primer d'aquest considerant, delictes major de contraban de l'article 245.2.b) del Codi Penal.

II.-CONSIDERANT: Que els fets declarats provats són igualment constitutius del delictes de blanqueig previst a l'article 409 del Codi Penal.

Els fets declarats provats són així mateix constitutius del delictes major de blanqueig de diners tipificat a l'article 409 del Codi Penal, atès que els beneficis obtinguts amb l'activitat delictiva descrita eren sistemàticament cobrats en efectiu, mitjançant el seu ingrés en entitats bancàries a Espanya o ocasionalment amb la compra de mercaderia de luxe, com el rellotge de la marca Rolex valorat en 17.100 euros, pagat en efectiu.

Per altra part, el dia previ a la seva detenció relacionada amb el contraban, I.G. fou controlat a la frontera andorrano-espanyola amb la quantitat de 12.245 euros amagats en diferents indrets del seu vehicle marca Audi, billets de 50 euros que es trobaven embolicats amb paper de cel·lofana.

És possible que G. tingués dificultats per obrir un compte a Andorra, pero podia perfectament trobar remeis més usuals per arreglar el problema d'ingrés dels seus beneficis; I.G. volia sobretot amagar la seva activitat il·lícita, tant a les autoritats andorranes com franceses. Dissimulava els seus profits fraudulents (efectius

dissimulats en el seu apartament o en el seu cotxe en la frontera, provenint del tràfic de tabac, importants beneficis cobrats en efectiu tots reinvertits en un banc), barrejant les pistes a través entitats situades fora de França i Andorra. Aquests elements es tradueixen en un auto-blanqueig manifest, mitjançant una entitat bancària estrangera. La finalitat respon als requisits de l'article 409 del Codi penal, convertir per ocultar l'origen il·lícit dels diners.

D'aquests delictes majors n'és responsable penal en concepte d'autor l'acusat I.G., per haver realitzat personalment els fets punibles, de conformitat amb el que disposen els articles 20 i 21 del Codi Penal, tal i com han estat descrits a l'anterior considerant.

III.- CONSIDERANT: que tractant-se d'un tràfic organitzat d'importància i tenint en compte que no concorren circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, així com també que la pena de multa hauria pogut ser molt més elevada en el cas d'autes, convé desestimar el recurs interposat per la representació lletrada d'I.G. i confirmar íntegrament la sentència objecte de recurs.

Vistes la Constitució, El Codi Penal, el Codi de Procediment Penal, la jurisprudència d'aplicació, i altres fonts del Dret del Principat d'Andorra,

DECIDIM:

- 1- DESESTIMAR el recurs interposat per la presentació lletrada d'I.G.
- 2- CONFIRMAR íntegrament la Sentència objecte de recurs.
- 3- Condemnar a l'apel·lant al pagament de les despeses processals causades pel recurs.

Aquesta sentència és ferma i executiva.